

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 13 augustus 2021

Dossiernr. : K27745

Documentnr. : 2021-075086

Verzonden : 13 augustus 2021

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 11 februari 2021 een aanvraag ontvangen in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk soorten, voor het uitvoeren van ecologisch veldonderzoek ten behoeve van onderzoek en onderwijs. Het betreft een onderzoek naar de verspreiding van de schimmel *Batrachochytrium dendrobatidis* bij een aantal beschermde amfibieën in de provincies Groningen, Friesland en Drenthe.

De aanvraag is ingediend door de Rijksuniversiteit Groningen, Postbus 72, 9700 AB te Groningen.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit;

- I. op grond van artikel 3.8, lid 1 en 5 en artikel 3.10, lid 2 van de Wet natuurbescherming (Wnb):
 - ten aanzien van heikikker (*Rana arvalis*), kamsalamander (*Triturus cristatus*) en poelkikker (*Pelophylax lessonae*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk vangen in hun natuurlijke verspreidingsgebied (artikel 3.5, lid 1, Wnb);
 - opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);
 - ten aanzien van meerkikker (*Pelophylax ridibundus*), Middelste groene kikker (*Pelophylax klepton esculentus*), Bruine kikker (*Rana temporaria*), Gewone pad (*Bufo bufo*) en Kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk vangen (artikel 3.10, lid 1a, Wnb);
- II. te bepalen dat de vangmiddelen die mogen worden gebruikt bij het uitvoeren van deze ontheffing zijn: met de hand en een schepnet (artikel 3.25, lid 1, Wnb);
- III. dat de ontheffing verleend wordt voor de provincies Groningen, Friesland en Drenthe;
- IV. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2025;
- V. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:
 1. voorschriften;
 2. overwegingen bij besluit;

3. de aanvraag van 11 februari 2021 en de aanvullingen per mail d.d. 16 juni en 26 juli 2021, inclusief onderbouwing: "*questions for exemption amphibians_JSP*" en aanvulling: "*Additional questions frogs Wnb 20210512_JSP*".

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

A.J. Hoogerwerf

Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken).

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat Landelijk Gebied en Water via het telefoonnummer 050 - 316 4543. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Wij verzoeken u het dossiernummer te vermelden.

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op de in het besluit genoemde amfibieënsoorten en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor het onderzoek die conform de aanvraag wordt uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Groningen indien bij het uitvoeren van het onderzoek andere beschermde soorten dan genoemd in dit besluit worden aangetroffen en/of andere handelingen dan genoemd in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. De ontheffing is van toepassing in de provincie Groningen, Friesland en Drenthe.
5. Er mag enkel gebruik van de ontheffing gemaakt worden op gronden waarvan de grondgebruiker of terreinbeheerder een schriftelijke toestemming heeft verleend aan de gebruiker van de ontheffing. Uit deze schriftelijke verklaring dient te blijken dat de ontheffinggebruiker toestemming heeft om het onderzoek uit te voeren.
6. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing. De in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen dienen bij de uitvoering van werkzaamheden volgens deze ontheffing in het bezit te zijn van een machtiging van de ontheffinghouder voor het gebruik van de ontheffing.
7. De ontheffinghouder, respectievelijk de machtiginghouder die krachtens voorschrift 6 is gemachtigd tot het gebruik van deze ontheffing, is verplicht de volgende documenten bij zich te houden en deze op eerste vordering aan de daartoe bevoegde ambtenaren ter inzage te geven:
 - a. een kopie van deze ontheffing en de bijbehorende documenten;
 - b. de (schriftelijke) toestemming van de grondgebruiker(s) of terreinbeheerder(s) tot betreding van de desbetreffende gronden, zoals bedoeld in voorschrift 5;
 - c. indien van toepassing: de van de ontheffinghouder ontvangen machtiging, zoals bedoeld in voorschrift 6.

Machtiging

8. In een machtiging, zoals bedoeld onder voorschrift 6, staan in ieder geval de volgende gegevens:
 - a. volledige naam, adres, woonplaats en geboortedatum van degene aan wie de machtiging is verleend;
 - b. soort en eventuele aantallen waarvoor de machtiging geldt;
 - c. kwalificaties met betrekking tot deskundigheid op het gebied van beschermde soorten;
 - d. de handelingen die mogen worden verricht;
 - e. plaats(en) en onderzoeksgebied waar de handelingen mogen worden verricht;
 - f. periode waarvoor de machtiging geldt;
 - g. het kenmerk van de ontheffing die aan de ontheffinghouder is verleend;
 - h. naam en handtekening ontheffinghouder.
9. De ontheffinghouder dient binnen 24 uur na afgifte en/of intrekking van een machtiging Gedeputeerde Staten van de betreffende provincie hiervan (digitaal) schriftelijk op de hoogte te stellen door toezending van een kopie van de machtiging, respectievelijk een kopie van het intrekingsbericht, verstuurd te worden voor Groningen aan loketVTH@provinciegroningen.nl, voor Friesland aan wmb@fryslan.nl en voor Drenthe aan vth@drenthe.nl.

Specifieke voorschriften

10. Alle activiteiten dienen te worden uitgevoerd volgens de aangegeven methode en onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van amfibieën.
11. Personen die op grond van voorschrift 6 betrokken zijn bij de uitvoering van het onderzoek dienen door een ecologisch deskundige geïnstrueerd te zijn over de wijze waarop de impact van de onderzoeksactiviteiten op beschermde amfibieën zoveel mogelijk wordt beperkt.
12. Om verspreiding van ziekten te voorkomen dient het meest actuele hygiëneprotocol voor veldwerk van RAVON opgevolgd te worden.
13. De ontheffinghouder dient bij uitvoering van het onderzoek in elk nieuw onderzoeksgebied een melding te maken bij de betreffende provincie, uiterlijk een week voorafgaand aan het veldonderzoek. Er dient per elk nieuw onderzoeksgebied een nieuwe melding plaats te vinden. Melding dient plaats te vinden voor onderzoek binnen de provincie Groningen via het meldingsformulier in bijlage 2. Voor onderzoek binnen de provincie Friesland dient het meldingsformulier in bijlage 3 gebruikt te worden. Voor onderzoek binnen de provincie Drenthe dient melding plaats te vinden per mail via vth@drenthe.nl
14. De ontheffinghouder dient elk jaar in januari een overzicht van het uitgevoerde onderzoek in het voorgaande jaar toe te sturen aan de provincies Groningen, Friesland en Drenthe. Uit de rapportage dient te blijken welke soorten en aantallen per onderzoeksgebied en per provincie zijn onderzocht. De rapportage dient voor Groningen verstuurd te worden aan loketVTH@provinciegroningen.nl, voor Friesland aan wmb@fryslan.nl en voor Drenthe aan vth@drenthe.nl.

Overige voorschriften

15. Dit besluit ziet niet toe op hoofdstuk 2, Natura 2000-gebieden van de Wnb. Indien het onderzoek plaats vindt binnen een Natura 2000-gebied, dient hiervoor een aanvullende beoordeling plaats te vinden. Indien noodzakelijk dienen hiervoor vervolgstappen genomen te worden.
16. De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.
17. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van vogels.
18. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
19. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl. Ook kan contact opgenomen worden met Afdeling Landelijk Gebied en Water van de provincie Groningen, Secretariaat_LGW@provinciegroningen.nl.
20. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, schriftelijk een verzoek om verlenging ingediend te worden. Dit kan per mail aan het Loket of via het online-aanvraagformulier.

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp:	Verzoek om ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), hoofdstuk 3, Soorten.
Onderbouwing:	Aanvraag: " <i>questions for exemption amphibians_JSP</i> " Aanvulling: " <i>Additional questions frogs Wnb 20210512_JSP</i> "
Reden voor deze aanvraag:	De Rijksuniversiteit Groningen wil graag binnen de provincies Groningen, Friesland en Drenthe onderzoek gaan uitvoeren naar de verspreiding van de schimmel <i>Batrachochytrium dendrobatidis</i> bij een aantal beschermde amfibieën. Ten behoeve van dit onderzoek dienen dieren gevangen en gesampeld te worden en vindt verstoring van individuen plaats en hiervoor dient ontheffing te worden afgegeven.
Plangebied:	Gehele grondgebied binnen de provincies Groningen, Friesland en Drenthe.
Planning:	Start onderzoek: zodra ontheffing is verleend; Einde onderzoek: tot december 2024, met mogelijke uitloop.

Ontheffing is aangevraagd voor de verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

opzettelijk vangen in hun natuurlijke verspreidingsgebied (artikel 3.5, lid 1, Wnb);	heikikker (<i>Rana arvalis</i>) kamsalamander (<i>Triturus cristatus</i>) poelkikker (<i>Pelophylax lessonae</i>)
opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);	
onder zich hebben van in het wild levende dieren of planten (artikel 3.6, lid 2, Wnb);	
opzettelijk doden of vangen (artikel 3.10, lid 1a, Wnb);	meerkikker (<i>Pelophylax ridibundus</i>) Middelste groene kikker (<i>Pelophylax kl. esculentus</i>) Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>) Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>) Kleine watersalamander (<i>Lissotriton vulgaris</i>)

Dit besluit ziet niet toe op hoofdstuk 2, Natura 2000-gebieden van de Wnb. Indien het onderzoek plaats vindt binnen een Natura 2000-gebied, dient hiervoor een aanvullende beoordeling plaats te vinden. Indien noodzakelijk dienen hiervoor vervolgstappen genomen te worden.

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Krachtens artikel 5.1, tweede lid, Wnb is de beslistermijn met zeven weken verlengd, waardoor binnen 20 weken na ontvangst van de aanvraag dient te worden beslist.

2.2 Volledigheid

De aanvraag bevatte onvoldoende gegevens voor een goede beoordeling van de gevolgen van het project. Op 12 mei en 13 juli 2021 is de aanvrager in de gelegenheid gesteld om de aanvraag aan te

vullen. De gevraagde gegevens zijn op 16 juni en 26 juli 2021 ontvangen. Na ontvangst van deze gegevens was de aanvraag volledig. De beslistermijn is opgeschort met de termijn die gebruikt is voor de aanvulling van de gegevens.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

De aanvraag van de Rijksuniversiteit Groningen heeft mede betrekking op handelingen die plaatsvinden binnen het grondgebied van de provincies Friesland en Drenthe. Gelet op artikel 1.3, derde lid van de Wnb kunnen wij een besluit nemen over deze handelingen, mits dit besluit in overeenstemming met gedeputeerde staten van deze provincies tot stand is gekomen. Op 5 augustus 2021 hebben wij ons voorgenomen besluit gedeeld met de gedeputeerde staten van de provincies Friesland en Drenthe. Na verwerking van de opmerkingen hebben wij op 11 augustus 2021 van beide provincies reactie ontvangen waaruit blijkt dat zij kunnen instemmen met het besluit.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie in "Het Dagblad van het Noorden" en op de website www.officielebekendmakingen.nl.

3 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, lid 1 en 5 en artikel 3.10, lid 2, van de Wnb kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- er is een geldig wettelijk belang;
- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

De volgende beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

Doel en belang

De amfibieschimmels *Batrachochytrium dendrobatidis* en *Batrachochytrium salamandrivorans* veroorzaken de infectieziekte Chytridiomycose. *Batrachochytrium dendrobatidis* is eind jaren negentig voor het eerst beschreven en heeft bijgedragen aan de afname van ten minste 501 soorten (6,5% van alle amfibiesoorten), heeft geleid tot het uitsterven van 90 soorten amfibieën én bij nog 124 andere soorten tot afnames van meer dan 90%. Deskundigen, waaronder het IUCN, noemen chytridiomycose: de 'ergste infectieziekte, die gewervelden ooit heeft getroffen en een grote bedreiging voor de biodiversiteit'. Hoewel *Batrachochytrium dendrobatidis* een impact heeft op verschillende amfibieën, is *Batrachochytrium salamandrivorans* erg gevaarlijk voor salamanders, maar niet voor andere amfibieën zoals kikkers en padden.

Beide schimmels komen ook in Nederland voor. *Batrachochytrium salamandrivorans* met name in het zuiden. In 2013 is bekend geworden dat deze schimmel heeft gezorgd voor de ineenstorting van de Nederlandse populatie vuursalamanders. *Batrachochytrium dendrobatidis* wordt ook in de rest van het land gevonden. Er zijn vooralsnog van deze schimmel geen waarnemingen bekend in de provincie Groningen, alhoewel de schimmel al wel is vastgesteld in Friesland en Drenthe.

Door RAVON wordt reeds intensief gekeken naar de verspreiding van *Batrachochytrium salamandrivorans* in Limburg en wordt de populatie vuursalamanders gemonitord. Daarnaast is het belangrijk om ook naar de schimmel *Batrachochytrium dendrobatidis* onderzoek te doen. Het onderhavige onderzoek richt zich dan ook op de verdere verspreiding van de schimmel *Batrachochytrium dendrobatidis* in de noordelijke provincies. Het onderzoek helpt om inzicht te krijgen onder welke omgevingsomstandigheden de schimmel aanwezig is en hoe daarop in te spelen. Het geeft inzicht of de huidige methode afdoende is om de schimmel aan te tonen en welke lokale factoren ervoor zorgen dat de schimmel niet in de provincie Groningen aanwezig is.

De gegevens uit het onderzoek zullen worden gepubliceerd via wetenschappelijke artikelen en via RAVON. Het onderzoek zal worden uitgevoerd via projecten van studenten. Op deze manier krijgen de studenten ervaring met het veldwerk en onderzoek en zorgt het voor bekendheid van deze problematiek. Daarnaast maakt dit onderzoek onderdeel uit van het hoofdonderzoek naar de rol van seksuele selectie bij de evolutie van ziekteresistentie. De hoofdvraag hierbij betreft of seksuele selectie versnelt of vertraagt hoe goed populaties zich aanpassen aan de ziekteverwekkers (de schimmel).

De ontheffing is aangevraagd voor alle genoemde soorten in het belang van: *"voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten"*. Bovenstaande onderbouwing is voldoende onderbouwd om het opzettelijk vangen en/of opzettelijk verstoren van de beschermde soorten, te rechtvaardigen.

Werkwijze

Individuele dieren worden in het veld tijdens de voortplantingsperiode gevangen met de hand of met een schepnet. De gevangen dieren worden in zakken bewaard met gesteriliseerd water. De dieren worden hier één uur in gehouden voor het verzamelen van huidafscheidingen. Vervolgens worden er monsters genomen van de huid door middel van 'swabs'. Door middel van een wattenstaafje wordt de buik en de ledematen afgenomen. Er wordt tevens een swab genomen in de mond van het dier. Na het nemen van deze monsters worden de dieren weer vrijgelaten. Er wordt telkens een klein aantal individuen gesampeld. Alle dieren worden gehanteerd met handschoenen aan en alle materialen, inclusief schoenen en laarzen, worden gesteriliseerd (ethanol) tussen de verschillende onderzoekslocatie.

Alternatievenafweging

Er zijn geen alternatieven om buiten in het veld de schimmel efficiënt te detecteren zonder dat ze een hoge mate van fout-negatieven opleveren. Daarnaast is de voortplantingsperiode de enige periode wanneer grote aantallen op dezelfde locaties te vinden zijn. Bij het onderzoek wordt er echter rekening mee gehouden dat er maar een beperkt aantal individuen van een bepaalde populatie worden gesampeld.

De gekozen methode is niet-invasief, er wordt geen schade toegebracht aan de dieren. Door gebruik te maken van deze methode, wordt voorkomen dat gebruik gemaakt wordt van invasieve methoden die vaak gebruikt worden bij amfibieën, zoals elektrostimulatie en 'toe-clipping'. Zo wordt er bijvoorbeeld bij 'toe-clipping' een teen afgeknipt voor onderzoeksdoeleinden waarmee infecties en dergelijke kunnen worden gedetecteerd.

De gekozen methode is voor de diersoorten waar het onderzoek aan wordt uitgevoerd de best aangewezen techniek. In deze situatie wordt schade aan de aanwezige beschermde soorten met deze methode juist voorkomen.

Overtreding verbodsbepalingen

Door de eerder genoemde werkwijze worden de verbodsbepalingen vangen (artikel 3.5, lid 1 en artikel 3.10, lid 1a, Wnb) en opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb) overtreden.

Overtreding van de verbodsbepaling voor het onder je hebben of vervoeren van dieren die genoemd is in artikel 3.6 van de Wnb is niet aan de orde. Dieren worden direct weer vrijgelaten op dezelfde locatie, nadat er een swab is afgenomen.

Te onderzoeken soorten

Het onderzoek wordt uitgevoerd bij verschillende (algemene) amfibieënsoorten die in de drie noordelijke provincies voorkomen. De volgende tabel (tabel 1) geeft aan om welke soorten het gaat en hun verspreiding in Nederland.

Soort	Bescherming	Verspreiding	Trend / staat van instandhouding	Rode lijst
Bruine kikker	Artikel 3.10	Algemeen verspreid in Nederland	De langjarige trend in verspreiding is stabiel. Heeft een gunstige staat van instandhouding	Thans niet bedreigd
Gewone pad	Artikel 3.10	In Nederland komt Gewone pad in alle provincies voor. Op veel plaatsen is de soort algemeen	De langjarige trend in verspreiding is stabiel. Heeft een gunstige staat van instandhouding	Thans niet bedreigd
Heikikker	Artikel 3.5	Heikikker komt vooral voor in vochtige heidegebieden en in hoog- en laagveengebieden. Daarnaast komt de soort voor in vochtige schraalgraslanden, duinvalleien, bosranden, langs meren en rivieren en in komkleigebieden. Het is een algemene soort	Is de laatste jaren enigszins toegenomen in aantallen. De staat van instandhouding is matig ongunstig.	Thans niet bedreigd
Kamsalamander	Artikel 3.5	Kamsalamander bezet vooral de zandgronden en het rivierengebied, met name het Oost- en Zuid-Nederland	Is sinds 1950 afgenomen, maar neemt sinds 1990 niet verder af en heeft een matig ongunstige staat van instandhouding.	Kwetsbaar
Kleine watersalamander	Artikel 3.10	Kleine watersalamander komt in vrijwel geheel Nederland voor, behalve in delen met brak water.	De langjarige trend in verspreiding vertoont een matige toename. Heeft een gunstige staat van instandhouding	Thans niet bedreigd
Meerkikker	Artikel 3.10	Meerkikker komt voornamelijk voor in het westen en noorden van Nederland. Het verspreidingsbeeld valt grotendeels samen met laagveengebieden en zeeklei	De langjarige trend in verspreiding vertoont een matige toename. Heeft een gunstige staat van instandhouding	Thans niet bedreigd
Middelste groene kikker	Artikel 3.10	Middelste groene kikker komt algemeen voor in vrijwel heel Nederland	Zowel de trend als de staat van instandhouding is gunstig	Thans niet bedreigd
Poelkikker	Artikel 3.5	Het zwaartepunt van de verspreiding van poelkikker is vrijwel het spiegelbeeld van de verspreiding van meerkikker. Poelkikker komt vooral voor op de pleistocene, hogere zandgronden	Poelkikker neemt enigszins toe sinds 1990, al lijkt er in de laatste tien jaar weer sprake van afname. De staat van instandhouding is gunstig.	Thans niet bedreigd

Tabel 1. Deze tabel geeft een toelichting op welke amfibieën binnen het onderzoek worden meegenomen, onder welk beschermingsregime deze soorten vallen, de verspreiding, hun trend en/of staat van instandhouding en welke classificatie ze hebben op de Rode Lijst. De trend en staat van instandhouding is gebaseerd op informatie van uit de Vogel- en Habitatrichtlijnrapportage 2019 van Wageningen University & Research en van de website Compendium voor de Leefomgeving van de Rijksoverheid.

Staat van instandhouding

Voor alle soorten die binnen dit onderzoek vallen, behalve kamsalamander, geldt dat de soorten op de Rode Lijst als 'thans niet bedreigd' staan geclassificeerd. Kamsalamander staat als 'kwetsbaar'. De staat van instandhouding van kamsalamander is matig ongunstig, alsmede die van heikikker. Voor de overige soorten wordt de staat van instandhouding als gunstig beoordeeld. Hoewel niet alle soorten een gunstige staat van instandhouding hebben, draagt het onderzoek juist bij aan een duurzame

instandhouding van soorten. Door de gekozen werkwijze (onder andere de korte duur en de niet-invasieve werkwijze) zijn er geen negatieve effecten te verwachten op individuen. Hierdoor zijn er ook geen negatieve effecten op de betreffende populatie.

In de voorschriften zijn maatregelen opgenomen zodat de staat van instandhouding voldoende geborgd wordt. Daarnaast zijn in het besluit verplichtingen opgenomen voor het melden van het onderzoek in elk nieuw onderzoeksgebied bij de betreffende provincie en dient er na elk jaar een rapportage te worden opgeleverd over het aantal gevangen dieren. Deze voorschriften zijn opgenomen, zodat elke provincie zelf toezicht kan houden op de onderzoeksactiviteiten die door de Rijksuniversiteit Groningen in de desbetreffende provincie worden uitgevoerd.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van het onderzoek voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van de beschermde amfibieën gewaarborgd.

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven. Omdat de staat van instandhouding van de aangevraagde amfibieën niet in het geding is, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.5, lid 1 en 2 ¹	voor artikel 3.10, lid 1a ²
heikikker (<i>Rana arvalis</i>) kamsalamander (<i>Triturus cristatus</i>) poelkikker (<i>Pelophylax lessonae</i>)	Toegekend	nvt
meerkikker (<i>Pelophylax ridibundus</i>) Middelste groene kikker (<i>Pelophylax kl. esculentus</i>) Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>) Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>) Kleine watersalamander (<i>Lissotriton vulgaris</i>)	nvt	Toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:
lid 1, opzettelijk vangen in hun natuurlijke verspreidingsgebied;
lid 2, opzettelijk verstoren.

²Het betreft de verbodsbepalingen:
lid 1a, opzettelijk vangen.

Tevens bepalen wij, zoals opgenomen in artikel 3.25, eerste lid van de Wnb dat de vangmiddelen die mogen worden gebruikt bij het uitvoeren van deze ontheffing zijn: met de hand en een schepnet.

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geleverd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.5 Wnb

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of

5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;

- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 3.10 Wnb

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
 - h. in het algemeen belang, of
 - i. bestendig gebruik.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Bijlage 2. Meldingsformulier provincie Groningen

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K27745
Documentnummer KIWI	<<KIWI-Documentnummer>>
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2021-000104

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
<p>Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden amfibieënonderzoek RUG (K27745)'</p>

Bijlage 3. Meldingsformulier provincie Friesland

Meldingsformulier Wet natuurbescherming

Dit formulier volgens de in de ontheffing of vergunning of bestuurlijk rechtsoordeel gestelde termijn of (indien dit niet is vermeld) uiterlijk 3 werkdagen voor de start van de activiteit sturen/mailen naar:

Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân, t.a.v. Afdeling Omgevingszaken, Team Groene Regelgeving, Postbus 20120, 8900 HM LEEUWARDEN

E-mail: wmb@fryslan.nl

A. ALGEMENE GEGEVENS

Ontheffing-/Vergunning-houder/aanvrager :
Adres en Plaatsnaam :
Telefoon / emailadres :
Kenmerk brief / code :

B. LOCATIEGEGEVENS

Locatie activiteit :
Soort activiteit :

C. OVERIGE GEGEVENS

Activiteit is ontheffing-/vergunningplichtig i.k.v. Wnb : ja / nee
Startdatum en -tijdstip activiteit : / / 2021 uur
Einddatum en -tijdstip activiteit : / / 2021 uur
Wanneer het tijdstip van de activiteit hierboven niet is in te vullen, dan tijdstip s.v.p. hiernaast zo duidelijk mogelijk aangeven.
(indien bekend of beschikbaar een evt. periodiek schema meezienden s.v.p.)

D. INFORMATIE

Hieronder kunt u eventueel informatie kwijt die van belang is bij de melding

.....
.....
.....
.....
.....

Eventuele aanvullende informatie kan op de achterzijde van dit formulier worden vermeld.